nieuws

WMF wil "sereen debat" over veehouderij en gezondheid

nieuws

Begin deze week zond de regionale tv-zender Focus|WTV een reportage uit die een erg negatief beeld schetste van de intensieve veehouderij. Aan het woord waren een buurtbewoner die een grote kippenstal niet thuishoren vindt in agrarisch gebied omdat er woningen in de buurt zijn, en de West-Vlaamse Milieufederatie (WMF) die waarschuwde voor mogelijke gezondheidsrisico's door een veeconcentratie zo groot als in de kustprovincie. Boerenbond en ook de Landsbond nemen de verdediging van (pluim)veehouders op zich. WMF vraagt om niet in de klassieke tegenstellingen te vervallen, maar de literatuurstudie met daarin een overzicht van de risico's waar wetenschappers voor waarschuwen ter harte te nemen.

28 APRIL 2017 – LAATST BIJGEWERKT OM 4 APRIL 2020 15:34

Lees meer over:
pluimveehouderij
gezondheid

Begin deze week zond de regionale tv-zender Focus|WTV een reportage uit die een erg negatief beeld schetste van de intensieve veehouderij. Aan het woord waren een buurtbewoner die een grote kippenstal niet thuishoren vindt in agrarisch gebied omdat er woningen in de buurt zijn, en de West-Vlaamse Milieufederatie (WMF) die waarschuwde voor mogelijke gezondheidsrisico's door een veeconcentratie zo groot als in de kustprovincie. Boerenbond en ook de Landsbond nemen de verdediging van (pluim)veehouders op zich. WMF vraagt om niet in de klassieke tegenstellingen te vervallen, maar de literatuurstudie met daarin een overzicht van de risico's waar wetenschappers voor waarschuwen ter harte te nemen.

Maandagavond zond Focus|WTV een reportage uit over een kippenstal in de spreekwoordelijke achtertuin van buren, gevolgd door een waarschuwing vanwege de West-Vlaamse Milieufederatie over de mogelijke gezondheidsrisico's voor omwonenden van een grote concentratie aan vee. Achteraf blijkt dat de aanleiding voor die tv-reportage een literatuurstudie is die de West-Vlaamse Milieufederatie (WMF) uitvoerde naar de risico's. In samenwerking met de Brabantse Milieufederatie uit Nederland, Gülle-Stopp uit Duitsland en Bond Beter Leefmilieu werden Vlaamse, federale en Europese parlementsleden, het betrokken middenveld en de Vlaamse administratie afgelopen dinsdag uitgenodigd om kennis te nemen van die studie, en er samen met wetenschappers van gedachten over te wisselen.

Landbouworganisaties Boerenbond en vervolgens ook Landsbond reageerden op de tv-uitzending die buren in het harnas zou kunnen jagen tegen boeren. Volgens de Landsbond gaat het voorbij aan alle verplichtingen waaraan pluimveebedrijven moeten voldoen om hun milieu-impact minimaal te houden. "Een pluimveehouder doet niet wat hij wil. Zijn er gebreken dan volgen er sancties. Er gebeurt bovendien veel onderzoek, onder meer naar emissiearme stalsystemen. Het eenzijdige beeld dat geschetst

werd, stoot ons dan ook tegen de borst. Mensen lijken af en toe te vergeten vanwaar het voedsel op hun bord moet komen", klinkt het verontwaardigd vanwege de belangenverdediger van pluimveehouders. Voorzitter Danny Coulier kreeg in een vervolguitzending de kans om zijn verhaal op Focus|WTV te doen en benadrukt daarbij dat pluimveehouderij thuishoort in landbouwgebied. "Wij produceren eigen granen en maïs als voeder voor de kippen en de mest wordt verwerkt of afgezet op landbouwgrond. Wie op het platteland wil wonen, moet de voor- en nadelen van de landbouwactiviteit die daar thuishoort er bij nemen."

Bij de West-Vlaamse Milieufederatie begrijpt men de boze reacties op basis van de tv-uitzending die scherp van toon was, maar benadrukt men dat de literatuurstudie en de matinée in besloten kring een serene aanzet zijn tot debat. In dat verband is het WMF niet ontgaan dat VILT een wekelijkse duiding publiceerde waarin ILVO zijn licht laat schijnen over de eigen kennis en de wetenschappelijke literatuur omtrent stofemissies en gezondheidsrisico's. Omdat het haast altijd over de negatieve gezondheidseffecten van stalemissies gaat, wees het landbouwonderzoeksinstituut op een Nederlandse studie die aantoont dat stallucht het menselijk immuunsysteem ook positief kan stimuleren. Dat zou verklaren waarom (gezonde) mensen minder risico lopen op een longaandoening als ze in de buurt van een veebedrijf wonen. Voor patiënten met aanslepende longproblemen geldt dat helaas niet. Zij ondervinden in de buurt van een veebedrijf net iets meer hinder van hun aandoening.

Bart Vanwildemeersch, beleidsmedewerker van de West-Vlaamse Milieufederatie, zegt dat het onderzoek waarnaar ILVO verwijst als "dissonante stem" een plaats kreeg in de eigen literatuurstudie die verder de onderzoeken opeenstapelt met waarschuwingen omtrent de mogelijke gezondheidsklachten. Onder de indruk van de positieve bevindingen is hij niet omdat oncologisch chirurg Ignas van Bebber tijdens de matinée kanttekeningen plaatste bij de correctheid van het onderzoek. Zelf heeft hij er moeite mee dat het (opnieuw) over een klein deel van de gezondheidseffecten en de emissies gaat: "Secundair fijn stof uit ammoniak maakt geen deel uit van de studie, net zomin als resistentievorming van bacteriën maar ook van virussen, wormen en schimmels. Daarenboven hanteert dit onderzoek de hygiënehypothese. Door elke dag blootgesteld te worden aan een beetje ziekteverwekkers word je immuun. Dit gaat echter niet op voor de langetermijneffecten zoals longkanker."

Storend vindt hij de gewoonte om alles wat met landbouw en milieu te maken heeft in Vlaamse modellen te gieten. Vanwildemeersch: "Dat is mijns inziens niet helemaal correct, gezien de effecten zich in de eerste plaats lokaal voordoen. Ga je naar West-Vlaanderen kijken, dan is het aantal kippen in de periode 2011-2015 met 3,5 miljoen toegenomen. Zoom je nog meer in, dan vind je voor Veurne een verdubbeling van het aantal kippen tot ruim 897.000. In Langemark en Diksmuide zijn er in diezelfde periode 12.671, respectievelijk 16.503 varkens bijgekomen. Ook het aantal afgeleverde klasse I-milieuvergunningen wijst op een schaalvergroting en concentratie, richting Westhoek." Als wetenschappers tezelfdertijd waarschuwen voor allerlei gezondheidsrisico's in de buurt van grote veeconcentraties vindt de milieuorganisatie het haar taak om aan de alarmbel te trekken. Vanwildemeersch wil niet ontkennen dat de veehouderij reeds inspanningen doet. "De sector doet aan ammoniakreductie, reductie van fijn stof en van antibioticagebruik. Maar je moet het effect van je bronmaatregelen nagaan te velde. En als het telkens wat bijstellen van de maatregelen onvoldoende opbrengt, moet je je vragen gaan stellen. Maar zover zijn we nog niet, want er is geen onderzoek naar de resultaten..." Epidemioloog Koen De Schrijver geeft de West-Vlaamse Milieufederatie gelijk dat het de taak van de overheid is om onderzoek te bevelen en zo nodig beschermingsmaatregelen te nemen, in de eerste plaats voor landbouwers maar ook voor omwonenden.

De Schrijver: "Men ging er vanuit dat biologische risico's meer natuurlijk en dus minder problematisch zijn dan chemische risico's. Bovendien sluiten de zelfstandigen die actief zijn in de veehouderij makkelijker de ogen voor de risico's. Studies tonen aan dat vooral op grote bio-industriële bedrijven maar ook in regio's met een hoge dichtheid aan veebedrijven er wel degelijk gezondheidsproblemen bestaan voor boer en buur. Hoewel niet allemaal even groot blijven ze reëel en kunnen ze de gezondheid schade toebrengen. En het zijn vooral ouderen, zieken, zwangere vrouwen en personen met een verminderde afweer die risico op gezondheidsschade lopen."

In een nota die de milieuorganisatie bezorgde aan alle politieke fracties in Vlaanderen wordt daaraan toegevoegd dat kippenstallen, momenteel de meest voorkomende vorm van bedrijfsuitbreiding, de grootste uitstoters van fijn stof zijn. "Potentieel hebben omwonenden dan ook grotere risico's tot klachten aan de luchtwegen en besmetting met resistente organismen, die in het fijn stof vervat zitten. Ook geuroverlast moet meer vanuit psychische en fysische hoek bekeken worden. Geuroverlast leidt immers tot meer dan een onaangenaam gevoel, het kan leiden tot fysieke klachten." De boodschap van de West-Vlaamse Milieufederatie is dat er in Vlaanderen wat betreft de gezondheidsrisico's te weinig onderzocht en gemeten wordt, en al helemaal niet op lokaal niveau, ook niet dichtbij de gebieden met een grote veeconcentratie.

Tegelijk met de aan de overheid gerichte vraag tot onafhankelijk onderzoek wordt het vuur aan de politieke lont gestoken. Tijdens de matinée namen politici namelijk kennis van de WMF-studie, en ze werd nadien ook bezorgd aan alle politieke fracties. Op de West-Vlaamse provincieraad kwam het item reeds ter sprake en sp.a-politica Annick Lambrecht laat via Twitter weten dat ze minister van volksgezondheid Maggie De Block gaat ondervragen. In Nederland ontketende de Brabantse Milieufederatie een maatschappelijke en politieke discussie met een gelijkaardige studie 'Volksgezondheid en veehouderij: alles op een rij'. Beide

milieuorganisaties werkten samen bij de organisatie van de matinée maar zeggen onafhankelijk van elkaar tot dezelfde conclusies te zijn gekomen in verband met veehouderij en gezondheid.

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada